

METAKOLIINTEST

Metakoliintest on uuring hingamisteede ülitundlikkuse ehk bronhide hüperreaktiivsuse hindamiseks. Metakoliintest on olemuselt provokatsioonitest – testiga püütakse provotseerida bronhiseinte silelihaskiudude kokkutõmbumist ehk bronhospasmi. Hingamisteede hüperreaktiivsus on iseloomulik astmale, sestap välistab uuringu negatiivne tulemus suure tõenäosusega astma.

Vastunäidustused uuringuks

Uuringu läbiviimine nõuab patsiendilt pingutust, kuna uuringu käigus tuleb korduvalt pingutades välja hingata, sellest tulenevalt on uuring vastunäidustatud neile, kellele selline pingutus võib tekitada probleeme.

Uuringu absoluutsed vastunäidustused:

- ajuinsult või südamelihaseinfarkt vähem kui kolm kuud tagasi;
- ravimata kõrgenenud vererõhk: süstoolne > 200, diastoolne > 100 mmHg;
- arteri aneurüsm.

Uuringu suhtelised vastunäidustused:

- rasedus, imetamine;
- epilepsia;
- hingamisteede infektsioon viimase kahe nädala jooksul;
- kõrgenenud vererõhk;
- astma ägenemine;
- ravi antikoliinesteraasi preparaatidega, millega ravitakse Alzheimerit ja erinevaid dementsussündroome.

NB! Ärge kasutage enne uuringut järgnevaid ravimeid:

- lühikese toimeajaga bronhilõõgastit, nt Ventolin, Berodual, Atrovent – 6 tundi;
- pika toimeajaga bronhilõõgastit, nt Symbicort, Seretide, Bretaris jms – 12 tundi;
- ülipika toimeajaga bronhilõõgastit, nt Relvar, Seebri jms – 24 tundi;
- Montelukast – 24 tundi;
- Retaphyllin – 48 tundi;
- Spiriva, Spiolto – 6 päeva.

Toiduainetest ärge tarbige uuringu päeval šokolaadi, kohvi, teed, Coca-Colat ja neid sisaldavaid tooteid.

Uuringu tulemust mõjutavad:

- keskkonnaallergeenid (1–3 nädalat);
- kutseallergeenid (1 kuu);
- hingamisteede infektsioonid (3–6 nädalat);
- sigarettide suitsetamine (uuringu päeval).

Uuringu ajal:

- testiks kasutatakse spetsiaalse dosaatori abil pihustatud suurenevas kontsentratsioonis metakoliini lahuseid kokku kuni kümme inhalatsiooni;
- iga inhalatsiooni järel teostatakse kopsufunktsiooni mõõtmine ehk spirogramm.

Metakoliintest katkestatakse:

- kui hingamise funktsionaalsed näitajad on langenud 20% võrra;
- kui kõige kõrgema kontsentratsiooniga metakoliini lahus on hingatud;
- patsiendi kaebuste, ebamugavustunde, hirmu vms tõttu.

Võimalikud tüsistused ja ohud

Kuna metakoliin laguneb organismis kiiresti, ei tekita uuring hilisemaid reaktsioone.

Vähestel juhtudel võivad tekkida astmale iseloomulikud nähud, mis mööduvad pärast bronhilõõgasti inhalatsiooni 5–10 minuti jooksul. Bronhispasmi korral manustatakse vahetult pärast uuringut β 2-agonisti Ventolini. Spirogramme korratakse kuni kopsufunktsiooni täieliku taastumiseni.

Koostanud: SA Põhja-Eesti Regionaalhaigla
www.regionaalhaigla.ee

J. Sütiste tee 19
13419 Tallinn

Infolehe on kinnitanud Põhja-Eesti Regionaalhaigla õendus kvaliteedi komitee 10. detsembril 2020. a.